

DOMOVINA

Uredništvo

je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite fran-
kiral, rokopisi se ne vračajo.

Izhajna trikrat na teden, vsak ponedeljek, srede in petek ter vsa za
Averžio in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesoce 3 krona. Za Ameriko
in drugo deželo toliko več, kolikor mala počinata, namreč: Na leto 17 kron,
pol leta 8 kron 50 vin. Naložnica se polija upravitelstvu, plačajo se vsa vroj-

Za tiskarstvo

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsak
krok: za večje inserate in množično inšertiranje
množic popust.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Občni zbor ak. ter. društva „Prosveta“.

(Dalje.)

Društveni knjižničar tovariš iur. Pleško poroča: „Prosveta“ šteje koncem tretjega leta svojega obstanka 24 ljudskih knjižnic (z odseki vred 34) z nad 1850 (oz. 2500) knjigami. Pretečno leto je ustanovilo centralno društvo s knjižnico s 604 knjigami in sicer v Leskovca pri Krškem, Radomljah, Kranjski gori, Trzinu, Novem kotu na Kočevskem, Loku na Kočevskem in v Ločah pri Beljaku. Slednjič se je dalo eno z omario vred na razpologo tt. podružne podružnice.

Srednjeletci so ustanovili tri knjižnice na Korokem, in sicer v Št. Jakobu in Braci na Korokem ter v Dobovi pri Bretnah, skupno z 260 knjigami. Povrh tega so ustanovili abitarjeni I. drž. gimnazija potov. ljudsko knjižnico v Rožku na Korokem, tov. med. Slavnik knjižnico s 200 knjigami v Maločač. Abitarjeti in Kranja so ustanovili letos knjižnico v Šmarjeti na Korokem. Vseh teh 6 knjižnic je prevela v svojo oskrbo „Prosveta“.

Tekom leta je spopolnjevalo društvo posamezne knjižnice skupno z 210 knjigami. Knjižnici v Kranjski gori se je moral poslati trikrat dodatek, knjižnico na Jesenicah je bilo treba odpriti, knjižnico v Zagorju ob Savi se je združila s knjižnico tamonjega bratnega društva. Slednjic se je poslošilo tov. iur. Kramerja 50 knjig za izposojanje tihovrskim delavcem.

Lani se je povečalo število „Prosvetnih“ knjig za 1464, med temi se je knjiplo 307. Med ostalimi darovanimi je za ljudske knjižnice porabilih 679. Imed neporabilih za ljudske knjižnice se je darovalo „Adrij“ v Pragi 42 knjig. Vezalo se je lani 940 knjig. V društveni knjižnici je pripravljenih za ljudske knjižnice 70 brošur in 184 vesnanih za knjižnice porabilnih knjig. Revidiralo se je letos le 7 knjižnic. Tovariš med. Brekvar je narisal tudi zemljevid slovenskih pokrajin, na katerem so zaznamovani kraji z ljudskimi knjižnicami.

Tov. Pleško omenja nato nekatero spremembo v poslovanju knjižnic in izvaja, da ljudstvo najraje soga po Jurčiču, Keršniku, Sienkiewiczu, Kneževih knjižnicah in Zabavni knjižnici. Domača knjižnica v Ljubljani šteje 218 zvezkov. Poročilo tov. knjižničarja se vzhane z živahnim odobravanjem na začetku.

Za celjski odsek „Prosveta“ poroča tovariš iur. Lešničar. Od njegove ustanovitve, 15. grudnia l. l. do sedaj se je nabralo 450 knjig, imed katerih je porabilih za ljudske knjižnice le kakih 250. Povrh tega se je nabral

znaten denarni znesek, ki se bo porabil za vezavo knjig i t. d. Odsek je ustanovil do sedaj 2 ljudski knjižnici in sicer eno v Gaberji pri Celju s 96 in drugo v Novi cerkvi pri Celju s 56 (z dopolnitvijo vred 76) knjigami. Posebno pohvalno je med darovalci omeniti celjske srednjeletce, ki so darovali 250 knjig.

Poleg tega so posamezni tovariši predavali, in sicer med. Bergmann dvakrat, iur. Lešničar trikrat, št. Prokrojek štirikrat in g. inženir Turšek dvakrat. Priredil pa je tudi v Nasarju s skloptikom predstavo za šolske deca; gospodarski dijaki so priredili v društvene namene dve igri in se bode ustanovila največ po njih inicijativi podružnica Ciril-Metodove družbe na Redici. Povrh tega je sodelovala podružnica pri ustanovitvi čitalnice javne ljudske knjižnice v Žalci, ki bo s svojimi nad 450 knjigami ena največjih take vrste na Slovenskem in izborna upeva. Čaka se celjski odsek rešitev vprašanja ljudske knjižnice v Štorkah.

Izborno poročilo o delovanju podružnice je poslal tov. št. Mravljak. Iz kluba podvrskih akademikov se je rodila ta podružnica, ki se je letlila vprašanje ljudske izobrazbe ob jeskovni meji. Poleg tovariških sestankov, potovanja po jeskovni meji, kakor je bilo ono septembra l. l., so se prido nabirale knjige. Po 16 mesecih je bilo že ustanovljenih sedem ljudskih knjižnic, in sicer pri Sv. Antonu na Pohorju, v Vuhredu, v trgu Marenbergu, Sv. Oshalta, v Kapli, pri Sv. Duhu na Ostrum vrhu in slednjic v Bresternici bl. Maribora. Povrh tega je nabranih okoli 400 knjig za ustanovitve nadaljnjih knjižnic, ki bodo to društvo dopuščale gnozne razmere. Dohodki izkazujejo 201 K 82 vin., izdatki 256 K 10 v., tako da je nastal znaten primanjkljaj. Denarni zavodi ob meji se žalibog vse premalo ostrijo na kmeti tega dela! Tako je darovala edina mariborska posejilnica šele na priitek 40 K; dar 20 K Posejilnice pri Sv. Duhu se je porabil za tankanjeno knjižnico. Posamezni tovariši so tudi predavali v 4 sločjih; posebno važna so bila predavanja v Bresternici, sfer je predaval na prošnjo društva potov. št. Jarančič o čebelarstvu. Žaloti bi bilo, da se na našo mejo ne spominajo samo dijaki, temveč tudi naši inteligeni!

Pri debati se je oglasil št. besedi g. dr. Kukovec, pojasnjeval je dogodke pri ustanovitvi „Narodnega sveta“ in šelel, da bi se vse izobraževalno delo osredotočilo v „Prosveti“. (Iz omenjenih dogodkov sledi, da naši klerikalci s o-čajo za sobeno ceno niti na mejah delovati skupno s kakim naprednim društvom. Dejstvo govori samo zase: jano dovolj in ovetjuje redoljubje

dr. Koročičev in dr. Verstoričkov.) V nadaljnjem tekcu debate se povzraja, da bo treba skrbeti za strokovno izobrazbo delavstva in obrtništva s vsami, društva razpoložljivimi sredstvi in da se bo treba tudi brigati za italijansko mejo. Navstrelato se je, naj se deluje na izpremenitev vseh čitalniških knjižnic v javno ljudske knjižnice in se deluje na ustanovitev občinskih knjižnic. (Lep vzgled je dal na Štajerskem trg Središče!) Debate so se sodelotili gg. in tov. dr. Kukovec, Bokar, Kramer, Ribničar, Zalokar, Zalar, Fetičič, Frankheim, Brestnik in Lešničar.

Ta občni zbor je jasno pokazal rano delo slov. narodno-radikalnega dištva na polju ljudske izobrazbe. In pridržali poti neustrahovane naprej — in zadržali se Van bo stasoma vse, kar na Slovenskem šeli narodna izobrazba in napredka.

Politični pregled.

Demok. dežela.

Novi volilni red za Goricko, kateri je za Slovence tako krivden, je dobil cesarjevo odobrenje in stcpi v veljavo. Po novem volilnem redu bodo imel goricki deželni zbor 30 poslancev in sicer: 6 poslancev za velesposotno, 5 poslancev za mesta in trg, 2 za trgovca in obrtne zbornice, 10 za kmetijske občine, 6 za splošno kurijo in 1 virilista v oobi gorickoga nadklofa. Ker je mesto Gorica priključeno turkaniskim mestom in trgom je, dokler ostane novi volilni red v veljavi iskličeno, da bi si Slovenci, če bi prav dobili mesto Gorico v svojo roko, priborili nekaj večine v deželnem zboru, če prav je slovensko prebivalstvo v deželi v ogromni večini. To modro postavlo imajo „Sloga“ na vesti, čeprav je „Sloga“ potem, ki je bilo še prepozno proti njej protestirala in zahtevala, naj se ne predloži cesarju v potrjenju.

Spodnji avstrijski deželni odbor je isdal 4. t. m. poročilo, v katerem dolži Beckovo vlado, da je samo ona kriva, da ne postane Gossmanov načrt volilne prosmovne zakona, ker ga ne mara predložiti cesarju v sankcijo. „Deželni zbor se lahko prepriča, prvi poročilo — da je deželni odbor vstregel nalogo, ki mu je bil dan, da se je pa vlada postavila na negativno stališče tako, da ni pripravljeni, da bi bil zakon predložen v potrjenje. Deželni odbor se ostane torej drugemu negu predlog, naj deželni zbor vsame to poročilo na vsaznje in da deželni zbor shora nalogo, kako naj našlje postopa v vprašanje o reformi deželnega volilnega reda.“

O jugoslovanem ministru piše „Pokret“ v dopisih z Dunaja: „Vprašanje o jugoslovanem ministru je še vedno predmet javnih razprav; pa tudi za kulizami je aktualno. Vlada menda namenovira, da bi sešel jugoslovanek ministra prodala jugoslovančin poslancom čim najdražje. Pojav jugoslovankega ministrstva je delo oah poslanskih krogov, kateri se niso strinjali s politiko rešitve resucije za Litavo in kateri se istovestijo s krščansko socialno veliko avstrijsko mislijo. Zato so za jugoslovankega ministrstvo v prvi vrsti klerikalni Slovenci, dalje krščanski socialci in vlada. Vsi so v jam edini, da treba postaviti ne samo proti Madžarom ampak tudi proti Hrvatom — po jugoslovanem ministru spojeno skupino slovenskih in hrvatskih dežel. Kakor ima Hrvatska in Slavonija svojega ministra v Bečimpekti, naj imajo slovenska dežela in Dalmacija svojega ministra na Dunaju.“ „Pokretov“ dopis priznava sicer, da bi imelo to ministrstvo velik praktični pomen, boji se pa, da bi avstrijska vlada mogla reči Slovincem in Hrvatom: Čema težite za Litavo? Sej imate svojega jugoslovankega ministra na Dunaju. „Pokret“ se boji tudi, da se bode med Slovenci in Hrvati v Istri in v Dalmaciji organizirala krščansko socialna stranka (organizacija je še skoro gotova!) Vlada zasloduje pri tem namem, da bi obrnila Dalmatince od politike novega kurusa na Hrvatskem ter osmogočila priključenje Dalmacije k Hrvatski.“

Na shodu madžarske kmetake ali agrarne stranke v Pečuhu je razvil graf Majlath program madžarskih agrarcev ter stavil predlog četrtnega reda s 14 točkami, obsegajočimi vse glavne zahteve madžarskih kmetovalcov. V tem programu prvi med drugim: Težiti treba za tem, da se semljihke imetje v tej smeri razdeli, da bode velesposotna, srednja in mala posestva tvorila v kolikor mogoče polje sbe cenisti temelji. Sedanja krizo v poljedelstvu bode mogoče odstraniti le tedaj, ako bode država spodbirala poljedelce pri reševanju kreditnega vprašanja. Agrarna politika se ne upira demokratizaciji zahtevam socializama. Agrarci bodojo splošno volilno pravico, sveda pa le proti garanciji, da se ne otrese nadvlade Madžarske in prvaga ustvene srelotici in moralne sile. V kolikor se gre na socialistične zahteve, šele si agrarci socialne pomoči in socialnih reform na občni polgati. Agrarni program obaja konočilo tudi kmetstvo, naj bi, in onaj se tudi negotbno vprašanje karkoroli — bila dežela in kmetstvoj pripeljanih vna celura na skupno ocenilje za samostojnost in

gospodarsko neodvisnost. Ti madžarski „agrarci“ so v resnici plemenitilni in veleposelski, agrarne koristi so plemenitalko-veleposelski korist. Samo- stojnost Ogrne pa absolutna vsa madžarskega plemstva nad vsem prebivalstvom Ogrne.

Ban Rakoczy-Fuehek je vendar objavil svoj državniški program, ki nam pojasnaja, kako si misli ta visoki madžarski dostojanstvenik, da mu bodo mogoče premagati opozicijo arko-hrvatske koalacije. Fuehek bo predvsem osnoval stranko unionistov („zvezarjev“). Jedro teh Fuehkovih „zvezarjev“ bodo tvorili stebri ranjke narodne ali madžarske stranke. Sedaj se govori pač le o jedru, no zdaj se, da bodo to jedro hkrate cela stranka, saj pri najbolj volji ni mogoče zaslediti v svoj deželi človeka, ki bi se hotel pridružiti temu slavnemu jedru in celo dober del nekdanjih madžaronov se ne da več za nobeno ceno vprčiti v madžarski jarem. Tako ta Fuehova državniška močnost v resnici pravi malo obeta.

Slovenske novice.

Stajerske.

— Iz Celja. Sobotni koncert, katerega je priredilo narodno-radikalno dijakstvo, je potekel zelo veselo in živahno. Udeležilo se ga je lepo število Celjanov — mnoge smo pogrebrali kar pri zborovanjih — toliko, da niso našli vsi gostje prostora v veliki sobi gostilne v „Narod. domu“. Na predlog tov. ir. Kramerja se voli predsednikom tov. dr. Zerjav, ki napiše celjskim Slovincem in se jim zahvali za gostoljubno sprejem dijakstva. Gospod prof. Kozah pozdravi dijakstvo in goste v imenu celjske „Citulnice in Posojilnice“. Nadalje so napili tov. čl. Kadaneč g. dr. Tumi, št. Lah seljsk. fenstva, ir. Kramer g. dr. Kukočev, ir. Ledničar učiteljsva in profesorstva, št. Prakerčel delavstva in obrtnikstva, ir. Lipold slov. zadružnega, obojito ravn. gosp. Jolta, št. Breznik naravnih društvinih starešinam. Očrtili in pozdravili je šoh g. dr. Kukočev, pozdravil nadalje g. dr. Tuma narvoče kot predstavitelje novega števila na Slovenskem, gosp. Melanija dr. Sernečev je pozdravila šoh v imenu celjsk. fenstva in napila zbranim dijakstvu v Celja, g. dr. Grido Serneč je pozdravil dijakstvo v imenu celjskega „Sokola“, g. dr. Orvat v imenu profesorjev, gosp. Rebek v imenu delavcev in obrtnikov.

— Iz Celja. Pripravljali odbor za II. veliko skupščino narodno-radikalnega dijakstva se tem potem najprijetneje zahvaljuje vsem onim zavodom, oziroma zastopom in rodbinam, ki so tako gostoljubno sprejeli dijake pod svojo streho, oziur. jih pogostili. Imenoma se zahvaljuje št. „Posojilnici“ v Celja za prepustitev dvorane, prenočišča in delavnice dar, slava izvrševalnemu odboru „Narodne stranke“ za pogostenje vseh udeležencev zborovanja v nedeljo v „Narodnem domu“, nadalje za prenočišča vlc. rodbinam, oziroma gospodom: rodb. dr. Breznica, notar Detičkovi, Diehlovi, Farlanjevi, Gradnikovi, gg. Grossa in dr. Gosnaka, rodb. Hočevarjevi, ravn. Jožtovi, prof. Jožtovi, Kapasovi, dr. Karlovčevi, Kralovi, dr. Kukočevi, Kupljenovi, Mirnikovi, g. Palenjak, rodb. dr. Sernečevi, g. dr. Janku Serneču, rodbini Spindlerjevi in g. trgovca Sterneckemu za prepustitev koc.

— „Prosvetna“ odbor za prihodnje poslovno leto se je sestavil sledeče: predsednikom je voljen g. ir. Avg. Munda, odbornikom gg. ir. Trampal, ir. Fetich, ir. Klepec in ir. Pleško, namestnikom gg. ir. Lajovic in agr.

Vedernjak, preglednikom gg. teh. Hočevar in ir. Sodnik.

— Vinsko trgatve priredi v začetku oktobra „Slov. delavsko podporno društvo v Celju“. Toliko namzanje. — Drugipot več.

— Iz Celja. Včeraj so se vrnilo vojniki iz vojaških vaj nazaj v Celje. Pričakovala jih je za kolodvoru mestna godba in množice ljudi.

— Iz Celja se nam piše: Po včeršnjem romarskem shodu v Petrovčah se je vratal 19letni sin nekoga posestnika v Št. Pavlu v Sav. dol. prejel vrnjen doma. V Št. Petru je obeljal na šlemnici in zaspal. Večerni vlak ga je povozil, stroj mu je odtrgal levo nogo pri kolenu in jedno roko pri zapestju ter ga tudi drugače težko pokolovatel. Širokoma bo težko okrevat. — To je žalostna posledica romarskih shodov, na katerih se ljudje preveč odajajo pijanč. Čas bi se bil, da bi se ti romarski shodi popolnoma odpravili v korist ljudstva. Saj nudi domača cerkev prilike za molitev dovolj!

— Iz darovne službe. Pristavljeni so gg. asistenti Franc Kolar iz Ormoča v Rogatec, Jože Sprah iz Hartberga v Celje, Ign. Orvatič iz Lipnice v Koprnicke, Karl Bernard iz Rogatec v Korje, Fr. Fichler iz Brezice v Slovenjgradec, dvark Kralovič iz Kosjega v Laški trg in oficijal Topolnik iz Kosjega v Oberzeiring.

— V Zalcu se je vršil včeraj v kolodvoru restavraciji o priliki izeta narodnega-radikalnega dijakstva iz Celja koncert. Udeležilo se je izeta prav mnogo Celjanov, a malo — Zalcinar. Zahvala za predstitev gre gosp. dr. Bergmannovi in gosp. Dori dr. Bergmannovi.

— Iz Zgoranje Posojilke. Slava Posojilnici v Celju je darovala 10 K „Bralnemu in pevskemu društvu na Zgoranj Posojilki“. Ker se vsak že tako mal prisperek obrne v prid kajničine omenjenega društva, torej za izobrazbo ljudstva, prosil se tem potom, naj še druge slovenske posojilnice in privatne podrtvalne osebe blagovoljno nam podariti bodisi knjig, bodisi gotovine. Slavn Posojilnici v Celju pa izreka na tem mestu iskreno zahvalo odbor „Bralnega in pevskega društva v Zg. Posojilki“.

— Iz Brezice. Pri volitvah v priobalinsko komisijo so zmagali v breziškem okraju v 3 in 4. razredu nemškištari. — 81 letnemu služabniku grofa Atzenova se je podelila častna medalja za 40 letno zvesto službovanje.

— V Šmarja, trčici in okoliški občini, se je odredil pasji zapor. V trgu se je pojavila v nekem silvaču pasja steklina.

— Pretep. Stopa sta se v Fazaricevo gostilni na Ostroznem pri Celju hlapec Golc in delavec Lednik. Lednik je težko ranjen in leži sedaj celjski bolnišnici. Golc pa so vtaknili v luknjo. — Zavalje tavtine so zaprli nekoga domobranskega rezervista Berca.

— Nemški „Schulverein“ postavi nemško kolo in otroški vrtec v Hrastniku na svoje stroške. Povabil je tudi podporo za šolo na Pragarskem.

— Poslanec Koškar! Volilci gornjeokrajnega okraja se pritojujejo, zakaj hočite in razkrjate dnrove po drugih vam tujih okrajih, v svoj kraj pa ne pridete, da bi nam povedali kaj ste delali in kaj bodele delali za nas na Dunaju, da bi nam opravičili nepravne napade „Slov. Gosp.“ na poslanca Pleša. Ali smo Vas res volili za to, da bodele delali s Pilekom zdrabe in hujkala po drugih okrajih. Zahtevamo, da pridete med nas!

— Sv. Trojica v Slov. gor. Pred par tedni je prinesla „Domovina“ dopis od Sv. Trojice, v katerem ste na-

pašena gostilničar Milarič in trgovec Golob. Ker ta dva gospoda mena imata za pisca tega članka in mi delata nepotrebne stvari, sem primoran izjaviti, da nisem jaz pisec tega članka v „Domovini“, in sploh nisem nje dopisnik. Sv. Trojica v Slovenskih gorah 7. septembra 1907.

P. Bernard Jamar, frančikan.

Uredništvo pritrja, da g. P. Bernard Jamar ni v nikaki zvezi z dotičnim dopisom.

— Izredni občni zbor „Narodne citulnice“ v Slovenjgradcu se vrši dne 12. septembra 1907 zvečer ob 8. uri v prostorih „Narodnega doma“.

— Od Sv. Duha pri Lufanah. Dne 1. septembra 1907 je imela takojšnjo posojilnica svoj jesenski občni zbor. Iz poročila knjigovodja je bilo razvidno, da je posojilnica vpoljala domače hranilnice, nakupila čistilni stroj, je izela dol. 1. septembra 1907 180.397 K os vin. prometa in 232 udov. Po občnem zboru se je vršila v gostilni gosp. Gaubaja tombola za uboge učence. Ista je dala čistega dobička 61 K. Da se je doseglo toliko čistega dobička, se ima zahvaliti gg. Pecklarju, Steizlu, Dugonniku, Čepeju, Muskeru itd., kateri so za tombolo darovali lepši reči. — Na ta dan je govoril v isti gostilni državni poslanec g. Jezovnik. Njegovemu stvarnemu govoru sledilo je občinstvo z velikim zanimanjem. — Na vprašanja, katere mu je stavil g. Kolander: vlg. Polgan od Sv. Krite, je odgovarjal tako, da je g. Kolander moral priznati: Ako je tako, potem je tako prav.

— Predavanje. „Bralno in pevsko društvo v Zgoranj Posojilki“ priredi dne 22. t. m. javno počno predavanje. Govoril bode g. Vlad. Palenjak, potovalni učitelj Zadržane Zveze. Opozorjamo že danes vse bližnje in daljne osebe na to predavanje in daljne zamude. V vedi je moč.

— Iz Maribora. Naš občinski svet se je zopet skazal: treba je bilo obravnavati nemški znanstveni mesta Maribora, kateri je prišel v hudo nevarnost valed razpisa nekoga prof. mesta na c. kr. učiteljske. Ker je to mesto zavzel došle Nemec, hočejo mariborski Nemci, da bi ga zopet zasedel Nemec. Dr. Ibler je počeval semičino, pogodovino in geografijo; mesto pa se je sedaj razpisalo za nemščino in slovenščino, ev. za nemščino, zgodovino in nemščino. To je ta velika nevarnost, katero so rodile notranje razmere v zavodu, ki še došle, hvala Bogu, niso potrduvne nadzorstvu nemšk. obč. sveta mariborskega. Kar se pa tiče skujen nemških vrlih uč. kandidatov iz slovenščine, pa bi bilo pač bolje, da se ne bi častili dr. Orsel s celim obč. svetom blamiral. Znanosti teh mladeničev v slov. jeziku so dovolj znane. Našim poslanecem pa priporočamo, da povedo Nemcem v parlamentu, vkolikor s me hiti učiteljske v Mariboru nemška posest!

— Poročilo se je dne 8. septembra gosp. Ivan Rozvat, trgovec v Pilištanu s klerko g. nadučitelja v Št. Vidu pri Planini gđ. Štefanju Bračič. Bilo srečno!

— Povečal tečaj za bolniške strahince na deteli. Katoliška ženska organizacija za Stajersko je priredila na Odiljinem zavodu za slepce v Gradcu počne tečaje za bolniške strahince pod vodstvom dr. Fizinca. Tečajev se je udeležilo veliko število deklet in žen iz nemškega dela dežele. Ponek je bil razdeljen na tri dele: 1. strežba bolnikom, ki morajo letati, 2. prva pomoč pri nepričakovanih nezgodah, 3. naok o kožnih boleznih in razkužilo (desinfekcijsko) postopanje. Dne 5. t. m. se je vršila javna skušnja teh gojenk,

spraševal je dr. Fizin, kateri je v svojem zavodu gojenkam še kakrat pojasnil pomen in namen tega, kar so se pod njegovim vodstvom učile. Dejal je, da morajo postaviti priobaljeno znanje in sprtnost v službo svojih trepih sosedov, počevati svoje sosedo, znanos in prijatelje, kako naj se bore proti bolezni, za časa epidemij, je za njih dolžnost, da z vrsti z zdravniki storijo vse, kar je v njih moči, da kužno bolezen čim prej zatre. Dr. Fizin je s vršil svoj govor z besedami: „Idite domov v svoje rojstne vase, delajte, kakor ste se naučile in širite med sosedi svoje pridobljeno znanje.“ Ti tečajji so bili prvi te vrste v Avstriji. Mi pa pripravimo „Prosveti“ in našemu „Ženskem društvu“ v Ljubljani naj se potrudita, da se tudi v Ljubljani in kjer koli bodo mogoče omogočili podobni tečajji tudi na Slovenskem.

— Polleljaka neumnost in idiljotizem laških in nemškihštarskih sovražnikov sta si brata, o tem pričata „Piccolo“ v Trstu in „Tagespökt“ katera poročata, da je nek italijanski kvartet vračajoč se iz slatiških toplic hotel dati koncert v „Deutsches Haus“ v Celju. Na programu je bila samo klasična godba. Polcija je koncert prepovedala, češ, da se boji demonstracij! „Piccolo“ trdi, da bi bile te demonstracije napravili Slovenci in ne Nemci! Mi pa vendarjamo: Koncert se je imel vršiti v dvorani v „Deutsches Haus“; odkod naj bi bili prišli Slovenci tja? In komu je mar za par laških muzikantov, ki gredo s trebuhom za kruhom po svetu! Take neslanosti pripoveduje „Piccolo“ svojim vernim liberalnim bratem in to si da „Tagespökt“ iz Trsta poročati. Človek res ne ve, so li ti ljudje bolj idiljotiki ali bolj neumni — menda so oboje skupaj!

— „Slovenec“ glasio katoliško „narodni“ Slovencev hujška proti onim trgovcem in Ljubljani, ki so naročili „Prosvetino“ priročilne tablice. Tema dnevnega lista je ljuba, če no-sijo Slovenci denar v — semake trgovine. No, saj naši štajerski mariborski duhovniki niso nič boljši!

— V Špelfeldu je skočil v soboto zvečer nek stroj a tira. Pone-srečel se ni nikdo, tedr druge posebne škode ni bilo nobene.

— Iz Maribora. Prijeli so tukaj nekoga čevljarja Čaha od Sv. Urbana nad Ptujem, kateri je izvalil šivlji John na Dunaju 1400 K. — Ukradeno je bilo v petek stavb. Nassimbrenjo jedno kolo.

— V Šterah so je posestevili rudar Gerčar. Povozil ga je na rudniški železnici s kamenjem obložen voz. Prepetjali so ga v celjsko bolnišnico.

— Iz Maribora. Obojejen je pi-narniški pomočnik sodnje pri Sv. Le-narta v Slov. gor. Murček, doma z Bilja v Slov. gor. k 4 mesecni leti za-radi poverljanja kolkov. — Porotne obravnave se prično na takojšnjem okrajnem sodišču 16. septembra in trajajo 3 dni.

— V Ptaju se vrši 15. septembra javna nemška ljudska tombola pred novim rotovcem. Naj svare naši rojaki ljudi pred obiskom. — Občina Sv. Lovrenc na Drav. p. se je pritožila radi preziranja Slovencev na ptajski davkariji. Škoda, da to store le posamezne občine!

— V Loku pri Zid. mestu sedita sedaj v obč. svetn tud ravnatelj to-varne za olje, Zid Knina in krčmar Skalak, nemški protestant. — Soc. dem. kandidat Čobal je bil obojejen v tri-dnevni zapor, ker je svoj čas govoril v Loku o „Krompirjevcih“.

— Trgovska akademija v Gradcu in Sloveni. Na trgovski akademiji v

Građen je bilo letos 226 stencov, med temi samo 7 Slovencev, med tem ko je bilo 187 Nemcev, 16 Srbov, 2 Italijana, 3 Madžari, 2 Čehi, 1 Francos, 6 Rumuncev in 2 Španjolca. Kako razmerje je to? To trgovalni akademiji, ki leži skraj ob meji Slovencev, obkazuje tako najhno število Slovencev? Še Srbov, ki so tako dolge od nje in imajo svojo trgovske šole, je več. Res srmatka za nas Slovence. In kaj je temu vzrok? Prvi je ta, ker nismo ponosni o važnosti trgovstva. Drugi, ker mladina nihče ne vzpodbuja in tretji, denarne razmere, ker stane študiranje silno veliko. Že šolnina znaša 300 K, katere so pa ubojejni lahko oproščeni. (V Trstu znaša samo 40 K.) Hrana in stanovanje je tudi drugo kakor sploh v večjih mestih in se ne podpira uboženih, kakor n. pr. v Celju, a hrano in s drugimi rečmi. Ubožejšim, katerih starši ne stanujejo v Građcu, je študirati popolnoma nemogoče, ako jih ne podpira kak denarni zavod. Turaj se prostijo vsi slavni denarni zavodi, naj podpirajo tudi trgovske akademije, da se boče enkrat povzdignilo slovensko trgovstvo. V trgovsko akademijo stopi lahko vsak, ki jo dovrši 4 gimnazijske razrede. Kakor se meni dozdeva, se sprejeto tudi taki, ki so padli iz latinščine ali grščine. Na zahtevo da pojasnijo vsakemu ravnsatelju s. k. r. trg. akad. v Građcu, Gratzbachgasse. Vpisovanje se vrši od 10. do 15. sept. od 8. do 10. ure. Sprejemo se tudi učenci in meščanske šole, ako napravijo sprejemo sklanjo.

— Nova slovenska učna knjiga. Naešno ministarstvo je potrdilo novo slovensko grško slovnico, katero je spisal prof. dr. J. Tomižek.

— Poudni perotinarški tečaj za učiteljstvo priredi Kranjska kmetijska družba 14. septembra na gospodinjki šoli v Ljubljani. Tečaj je brezplačen.

— Iz št. lila. V kleti na Špičniku je bilo nekaj vsehinskih bratcev. Trtili so in Al. Stelzer iz Cirčanec je pri tem zaklical „živjo“. To je njegove sopivce tako razkaščilo, da so padli po njem, suvali ga s čevlji in pestmi, tako da je obledel. Pri sodišču so se sicer zvrjali, vendar pa jih je sodnja občutno kaznovala za njih — občutljivost. Seveda so bili sami nemakarji.

— Od Sr. Antona v Slovenskih gorcih. Zadnje nedelje smo imeli čast opazovati izborni razvoj naše Marijine družbe. Celi regnaut stopa pred svojim pomoznim voditeljem, na čeln serveda devička zastava, za katero se je bečražilo in prešlo iz ubogega našega ljudstva denar, katerega si v svo svoje pridnostjo konaj toliko pridobi, da živi. Pa naj te imajo stare device vedse in na njih vodi g. kaplan kakor se na mljubi, a naše dece, naših otrok naj ne vlači v oni krog, kjer se edino le trapi, hlački in bega, naj ne steza svojih rok nad nedolžno mladino, ki se ni zakrivila ničesar ter tudi še nima smisla in razuma za kaplanove nakane. Gospoda Laebacherja bo gotovo znano, da avstrijski školski zakon odločno prepoveduje sprejemanje šoloobveznih otrok v kako družbo ali društvo. O tem se gospodu še ni sanjalo, ker nima časa, da bi študiral postave, ker ima vse svoj prosti čas (48 ur na dan) obrniti za hujkanje in ščuvanje. Pa kakor je konec vsega, boče konec enkrat tudi tega „delovanja v prid dobrega vernega ljudstva“, kakor se glasi ta lopa fraza. Za danes gospoda iz Strajca samo svetujemo, naj trapi in bega stare device in mladeniče, nedolžno deco, ki je šoloobvezna, pa naj pasti v miru sicer bomo segli drugam.

Kranjske.

— Noste Kočerje je imenovati naešnega ministra dr. Marcheta častnim meščanom v priznanje njegovih zaslug za razširjenje tamošnje gimnazije. Kočerški kroljarji imajo svojo gimnazijo, ves slovenski narod še vedno zastavljata nanjo. To je tudi evropski kulturni škandal in vredno bi bilo, da naši prvi in prednji publicisti spravijo ta madež te naše ustavne in kulturne države pred forum cele Evrope!

— Legar v Postojni pojema. Med zadnjimi žrtvami sta dve nadejalni življenji, 19 letna deklica in nek osmošolec. Vse je prepričan, da sta kanalizacija trga in zdrav vodovod dve neodkladni vprašanji, katere treba čim prej rešiti. Najboljše in najbolj zdravo vodo bi dobili s Nanosa. Vodovod s Nanosa bi pa mogla Postojna napraviti samo skupno s kmetijskimi občinami; ker so pa kmetake občine klerikalne, dočim je Postojna sama liberalna, so sklenile kmetake občine napraviti nasekni vodovod na svoj račun ter tako Postojno kaznovati za nje liberalno mišljenje. Te občine bodo napravile baje tudi velik šohod in malo, da bi bolezen ponehala. V resnici pristoe klerikalna pobožnost — prosti Boga, naj napravi čudo, naj reši nje, klerikalne občine, kužne bolezni — liberalni Postojni pa onemogočujejo napravo skupnega vodovoda, ki bi za vedno odstranil budiče in nosilce bolezni, iz političnih ozirov. Mari rešite, da se Bor briga za tako neumno slovensko politiko, katero vodijo nečimerni in sebični, katerim je le osebna čast, osebna korist na srca, občni blagor pa, kakor vidimo v tem slučaju, devreta briga! Klerikalci, pokazite sedaj, da ste kristjani, praktični kristjani!

— Izhaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. V sluzbo so se prejme: 2 poslovojni meš. stroke, 3 knjigovodje in korespondenti — potnik — kontorist 8 pomočnikov meš. stroke, 3 pomočniki špekerijske stroke, 5 pom. manufakturne stroke, 1 pom. telezinarne stroke, 1 pomočnik modne in galant. stroke. 1 kontoristinja, 4 prodajalke, 6 stencov.

Službe iščejo: 3 poslovojni, 3 knjigovodji in korespondenti, 4 kontoristi, 14 pomočnikov melane stroke, 6 pomočnikov špekerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika telezinarne stroke, 2 pomoč. modne in galant. stroke, 14 kontoristinj, 5 blagajničark, 8 prodajalk. 1 potnik.

Posredovalnica pošlje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini

Koroške.

— Neureta v planinah. Pri Herzogfalu je padel 19 letni sin profesorja Richla s Dunaja in je na mestu mrtev obledel.

— Vojaške vaje, katerih se udeležuje tudi cesar so letos posebno zanimive. Stojita si nasproti 3 in 14. kor. Prvega dne t. j. 6. t. m. se je podal cesar že ob 7. uri zjutraj v generalni kvartir vodstva vojaških vaj, kateremu načeljuje nadvojvoda Franc Ferdinand. V generalnem kvartirju je še nekoliko drugih nadvojvod, ministra Schönningh in Latscher ter taji častniki; ordonance, pomočniki in stafete prihajajo in odhajajo, poljski telefon, telegraf in pošta deluje. Če pa pogledaš na okrog, skoro nič ne zapaziš, da si stoje in silne množice vojaštva vseh orožij in strok nasproti, da se bore ena proti drugi, ker so vse bojujoče se čete lepo zakrite, da jih nevajeno oče ne zasledi, le znamenje topov, praskotanje pušk in pokanje malinskih pušk odneva od vseh strani in priča o nekrvavi, vroči bitki. — S početka manevrov je bila

8. divizija 14. kora zavrzela lepo pozicijo ter pogunala nasprotnika nazaj. Ko to je bil netrajen uspen; zvečer 5. t. m. je bil tretji kor združen ter je laboril v fronti dolgi 20 kilometrov ob reki Zili. Nasproti kor je prenel pri Grabitaju v fronti dolgi 15 km. — Drugega dne 6. t. m. sta bili obe stranki pripravljene na glavni napad. 3. kor je začel ob sedmih zjutraj operirati ob Kriki na česti Velikovec-Celovec, megle je že pokrivala dolina. Ves dan se je bojevalo na tem razširjenem bojem polja. Cesar je sledil s velikim zanimanjem in pozornostjo razvoju boja ter je ostal v glavnem kvartirju, dokler ni prišla vest, da se je smaga nagnila na stran 3. kora, potem se je vrnil v Celovec, operacije so se pa vršile dalje do konca zmage in lakorščine doseženega uspeha t. j. do 5. ure zvečer.

— Nemški štjaki, gimnazijci in visokošolci, so demantirali ob cesarjevi prisotnosti v Celovcu pred Mohorjevo iskarnjo. Bilo jih je kakih 15 do 30. Pravijo, da je celovški šupan Neuser inasceriral ta nesumestni nastop na poziv Lahnerja, urednika „Freie Stimmen“. V tej zadevi se bodo storili potrebni koraki.

— Šelake vesti. Višja dekliska šola v Celovcu, iz katere so svoj čas pahnili slovenskega profesorja J. Apna, se je opustila. Vzroki niso znani. — J. Janc, nadučitelj v Vrbi, je prestavljen v Beljak. A. Šušidar je postal učiteljca v Zilski Elektrici. Učiteljca E. Kwech se je odpovedala službi.

— Hranilnica in posejilnica v Giliyah je kupila pred leti v Borovljah hišo, ki je imela že od leta 1906. usprej gostilniško koncesijo. Tudi hranilnica je prošila za gostilniškarstvo pravico, a okrajno glavarstvo v Celovcu je je odreklo z utemeljevanjem, da v Borovljah ni več lokalne potrebe, da so že obstoječe gostilne preveč nakopčene itd. Tudi prizivi na deželno vladno in na ministerstvo niso imeli zaželenega uspeha in hranilnica je morala oddati prostorno hišo v najem različnim strankam, ki jo s najemno vsaj deloma odklodujejo. Sedaj, torej 4 leta pozneje, je prošil posestnik prejšnje Cehezerjeve gostilne, sedaj „Rosentalerhof“ za gostilniško koncesijo in c. k. okrajno glavarstvo v Celovcu mu je je brez vseh pomislekov dovolilo! Sedaj toraj je lokalna potreba in tudi že obstoječe gostilne v Borovljah niso več preveč skapaj. Kdo se ne smeje? Tako se deli pravica Slovencev na Korokem. Upamo, da bodo slovenski državni poslanci tudi potopasne c. k. okrajnega glavarstva v Celovcu v zadevi podelitve gostilniške koncesije v Borovljah na pristojnem mestu odločno in zaslišno označili.

— V Železni Kapli je razpisano mesto občinskega tajnika. Pogoj sprejema je nemška narodnost. Dobriavas je popolnoma slovenska, občinski odbor je nemškarski in zato se godijo take kolobojice.

— Slovensko delarsko društvo v Podlajbeljem priredi v nedeljo, dne 15. t. m. vrtno veselico s igro „Četvlar“. Na dnevom redu je tudi tamberanje in petje.

Primorske.

— Slovenska šola v Trstu. Družba sv. Cirila in Metoda postavi podružnico seantjaskobe šole v notranjem mestu. To boče prva slovenska šola v Trstu.

— Japonsko vajno brodovje se je ustavilo na svojem potovanju po Evropi tedi v Trstu. Tržačanom delajo rmeni mornarji mnogo zabave.

— Slavnost potoškega društva „Hajdrih“ na Proseku. 30 letnica „Hajdrihova“ se je vršila naravnost slajno. Zastopani je bilo 37 različnih društev, pevcev in pevč do 800. Skupaj okoli „Budi, buči morje adrijskano“ je bilo do 300 pevcev; dirigiral je gosp. F. Stele iz Kamnika. Ko je nastopilo klerikalno pevsko društvo „Ljubljana“, so udeleženci začeli klicati: „Živjo Hribar, živjo bela Ljubljana!“ Klerikalni pevci so svedela pesem „prevrži“ in nato izginili. Prosek je bil okrašen z zastavami in slavoloki. Na slavnostnem prostoru je postpravila goste gđ. Lukša, pri slavoloku pa gđ. Dolenc.

Druge slovanske dežele.

— Šhod čelkih in meravskih vrtnarjev. V Katzi Hori vršilo se je o priliki sadne razstave šhod vrtnarjev, na katerem so je razpravljalo v stavovskih vprašanjih in najuostni potrebe ustanoviti višje vrtnarske šole s čelkim učnim jezikom. Sprejeta je bila resolucija, s katero se postavlja vlado in deželni odbor, da čim prej vtrede najni potrebi čelkih vrtnarjev ter jim osnuje višjo vrtnarsko šolo na kateri se bodo v svoji materinščini lahko izobraževali v vseh strokah vrtnarstva, sadjarstva, vinarstva, zelenjarstva, semenarstva, kakor tudi kaitnega vrtnarstva.

— Riegerjev obelisk. V Hofičah so se vršile dne 7. in 8. t. m. velike slavnosti o priliki odkritja obeliska na čast Fran. Lot. Riegerja, slavnega čelškega politika. Slavnosti so se udeležili zastopniki vseh strank deželnega odbora, občini in most, pa tudi minister dr. Pačak in zastopnik deželnega namestnika dvor. svet. Vojaček.

Svetovne vesti.

— Neureta na seleznelci. Blizu postaje Karlovac je škodil v torek vlak s tira. Osem voz je razbitih, več popotnikov lahko, nek poštni uradnik in nek selezničar težko ranjena.

— Cesar se da cepiti, ko se povrne v vojaških vaj na Dunaj. Cesarjeva zdravnik Neisser in Herz sta izjavila, da človeka tudi visoka starost ne varuje pred okuženjem — in ker se cepice na Dunaju širijo, so bodo dal cesar cepiti.

— Žrtva madžarske s prostosti. Rumunski poslanec Lukacica, ki je bil nedavno izvlečen iz ožji volitvi proti kolobovcu je vled razburjenja v divji volilni borbi, v kateri je madžarske roviniste podpiral vse vladni aparat, uradništvo, hovev vojaštvo in fandarmerija, delavno obolo. Sedaj boče moralno ubogo rumunsko ljudstvo supet v volilni boji, da izvoli naslednika tej nesrečni žrtvi madžarske prosvitljene vladne smetnosti.

— Neureta na seleznelci. Pri postaji Bukaevoce v Galiciji je škodilo 9 osebnih in 2 sluzbena in 1 poštni vagon s tira; 2 mrtra, 6 trško in 95 oseb lahko ranjenih.

— Neureta na lovu. Nek tržaški žid je ustrelil blizu Tennice na Krasi 16 letnega pastirja Salija, ki je v grnovja bral družilo. Žid ga je imel za srno.

1 par težkih konjev

proba po ugodi ceni 474-4-2

FRANC HVELJ, Račobe pri Dizlzem mestu.

Dijaki

se sprejemajo na stanovanje in hrano v Celju, Glavni trg 4, II. nadst.

Gospodičnam in gospem,

Močnejši učenc
pekovski

Salmhofer, p. Gross-Florian
Štajersko

Iščem uradnika,

Dr. Juro Hrašovec, Celje.

Kupujte narodni kolek!

V Domovini št. 104

razglašen razpis ::

nadučiteljske službe

na nemški ljudski

šoli v Vojniku se

prekliče.

Okrajni šolski svet Celje,

9. septembra 1907.

3 dijake ali deklice

spregne na hrano kveca učiteljica, posebna soba na ulico kakor tudi raba vrta in klavirja na razpolaganje. **Gospoška ulica št. 30. I. nadstr.**

Dve prodajalni

Službo dobi kuharica

ki ima voljo na delo v gospodstvu. Poročila: **Črna Potica, pri cerkvi, pod mestom, pri Francu, na ul. Kr. evan. postaje Sv. Jeri ob Strahovcu.**

Na petrazredni ljudski šoli v Sv. Petru pod Sv. gorami je razpisano

učiteljsko mesto

do 22. septembra t. l. — Šolski svet v Celju dobe pristo stanovalje.

Krajni šolski svet v Sv. Petru pod Sv. gor.

V najem

se dve dobro blišni

pekarija.

Ponudilo naj se blagovodijo po siljati na upravnitvo „Domovine“ do 30. septembra t. l.

„Mladika“

opozarja slavno občinstvo na svojo

slovenski internat

I. razred zasebne

dekliške ljudske šole

ki se otvorita v Ljubljani s pričetkom prihodnjega šolskega leta. — Pojasnila daje

odbor društva „MLADIKE“

421 Gosposke ulice 8. 3-3

Novi živinski sejm

se bo vršil

v Petrovčah

v soboto, t. j. 11. septembra 1907

ter se k obilni udeležbi vabi.

Županstvo Petrovče, okraj Celje,

Ant. Koren, župan.

Pozor!

Senzacijonelno!

Dojska v Maroku.

Tragedija v Casablanci

drama med obleganjem po bombardiranju Casablance

Napad na stražo.

Razglašenje novega sultana i. t. d.

V velikem paviljonu

Kinematografa „The Imperial View“

električno gledališče

v Celju na glaziji.

Predstave vsak dan ob 7., 8. in 9. uri zvečer, v nedeljah in praznikih dopoldne ob 11. uri in popoldan ob 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri.

Cene: I. prostor 40 kr., II. prostor 30 kr., III. prostor 20 kr.

Jos. Ferencak
trgovec v Brežicah

naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel **trgovino g. Jos. Zevnika** z dnem 1. avgusta t. l., ter priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega manufakturnega in speerrijskega blaga, poro lana, stekla, usnja i. t. d. po najnižjih cenah, jamči za zanesljivo dobro blago in za točno postrežbo, ter se priporoča za mnogobrojni obisk.

PAPIR pismeni, kancelijski, konceptni in pivni, kot vse druge pisarniške in šolske potrebščine, priporoča

P. KOSTIČ V CELJU.

CELJE NARODNI DOM KAROL VANIČ NARODNI DOM CELJE

Velika trgovina modnega, suknenega in manufakturnega blaga na drobno in debelo

Za jesensko

in zimsko dobo dosle novosti v modnem in suknemem blagu za obleke v velikanski izbiri. Velika zaloga preprog, garnitur suknenih in čipkastih zaves in Stores po najnižjih cenah.